

Endnu et blik på letledsreglen – eller hvorfor “object shift” ikke findes i dansk

Lars Heltoft
Roskilde Universitet

Resume

Letledsreglen i dansk er ikke et eksempel på det man i den generative grammatik kalder object shift – hverken historisk eller synkront. Som fremhævet af Hans Basbøll er den moderne regel derimod en form for kliseregel.

Letledsreglen kan heller ikke formuleres som en baggrundsregel (Togeby 1994); dette er blot en følge af klisen.

Foredraget kan sammenfattes i følgende punkter: Reglen skal ikke formuleres om objekter, men om trykssvage pronomener. Klisereglen i moderne dansk fandtes ikke i ældre nydansk. Da fandtes der derimod en form for baggrundsplacering for pronominale led.

Baggrundsplacering var en generel mulighed for alle typer argumenter og frie led i ældre nordisk; men dette sprogtrin havde hverken letledsregler eller object shift, men er den skandinaviske form for scrambling.

Moderne islandsk er muligvis et sprog med object shift.

Bjerre, Tavs, Eva Engels, Henrik Jørgensen og Sten Vikner (2008) “Points of convergence between functional and formal approaches to syntactic analysis”. *Working Papers in Scandinavian Syntax* 82:131-166.

Holmberg, Anders & Christer Platzack (1995) *The Role of Inflection in Scandinavian Syntax*. New York and London: Oxford University Press.

Pedersen, Karen Margrethe (1993) “Letledsreglen og lighedsreglen – Novation, ekspansion og resistens”. *Jyske Studier*. Karen Margrethe Pedersen & Inge Lise Pedersen (red.). København: C.A. Reitzel:199-218.

Togeby, Ole (1994) *PRAXT* 1-2. Århus: Aarhus Universitetsforlag

Vikner, Sten (1995) *Verb Movement and Expletive Subjects in the Germanic Languages*. New York: Oxford University Press.